

Komunike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Sažetak

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira sastali su se 7. aprila u Briselu. Ovo je bio posljednji sastanak političkih direktora i predstavnika vlasti BiH prije nego što NATO još jednom razmotri napredak BiH ka priključivanju u Partnerstvo za mir i prije nego što Evropska unija bude mogla dati preporuku o tome da li mogu otpočeti pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Oboje je od ključne važnosti za budućnost BiH.

Upravni odbor je pohvalio bh. organe vlasti, predvođene Vijećem ministara, za napredak koji su do sada postigli u ispunjavanju uslova Studije izvodljivosti Evropske komisije. Bosna i Hercegovina sada je nadomak procesa integracija u evropske strukture. Međutim, Upravni odbor je istakao da je hitno potrebno postići značajan napredak po svim prioritetnim pitanjima koja su navedena u Studiji izvodljivosti Evropske komisije. Upravni odbor je posebno istakao da BiH ne može dobiti zeleno svjetlo za slijedeći značajan korak u procesu stabilizacije i pridruživanja sve dok bh. vlasti ne usaglase model reforme policije u skladu sa tri kriterija koja je utvrdila Evropska komisija. Upravni odbor je naglasio da svaki dogovoreni model mora raskinuti vezu između politike i policije i biti organiziran na osnovu operativne efikasnosti. Upravni odbor je također jasno stavio do znanja da takav model ni u kom slučaju neće biti prijetnja postojanju entiteta, što je zagarantirano Dejtonsko – Pariškim sporazumom. Upravni odbor pozdravio je izraženu spremnost delegacije BiH da se aktivno angažira u pregovorima kako bi dogovorili model za reformu policije koji će ispoštovati tri principa koje je utvrdila Evropska komisija.

Upravni odbor je pohvalio bh. organe vlasti, posebno vlasti Republike Srpske, zbog nedavnog izručenja Hagu osoba protiv kojih je Međunarodni krivični tribunal podigao optužnice. Ovim je konačno prekinut trend uporne nesaradnje sa Tribunalom u Hagu. Međutim, Upravni odbor je još jednom ponovio da se ovaj napredak mora održati, te da u konačnici mora dovesti do potpune saradnje sa Tribunalom u Hagu, što uključuje neodložno izvođenje Karadžića i Mladića pred lice pravde u Hagu. Kako se približava desetogodišnjica događanja u Srebrenici, taj uslov postaje sve više urgentan. Put ka Evropskoj uniji i NATO-u, od čega zavisi budućnost BiH, prolazi kroz Hag.

Bh. delegacija se obavezala da će ubrzati tempo reforme, a posebno da će održati i nastaviti trend napretka koji je ostvaren u pogledu demonstriranja pune saradnje sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju.

Upravni odbor je naglasio da je širi program reforme, uključujući jačanje državnih institucija, uspostavu rtv servisa na osnovu evropskih standarda i rješavanje fiskalne održivosti BiH, bitan preduslov za priključenje BiH evroatlantskim strukturama i, što je jednako značajno, neophodan ako želimo otvaranje novih radnih mjesta i unapređenje životnog standarda u BiH.

Upravni odbor je također izrazio svoju punu podršku radu Komisije za reformu odbrane, uključujući njene prijedloge za ubrzanje profesionalizacije oružanih snaga. Upravni odbor je posebno pozvao vlasti RS da u potpunosti učestvuju u Komisiji za reformu odbrane. Upravni odbor je podcrtao da se reforma odbrane mora izvršiti po planu i da nema mjesta greškama u ovoj oblasti ako BiH želi ispuniti svoja očekivanja o prijemu u Partnerstvo za mir.

Upravni odbor još jednom je naglasio da je ukidanje entitetskih ministarstava odbrane do kraja 2005. godine uslov koji je utvrđen Odlukom visokog predstavnika od 16. decembra, kako bi se riješio problem sistemskih slabosti u sigurnosnim strukturama Bosne i Hercegovine koje su NATO, glavni tužilac Haškog tribunala i Upravni odbor prepoznali i naglasili u svome kominikeu u decembru 2004. godine.

Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira sastali su se 7. aprila u Briselu, pod predsjedavanjem visokog predstavnika Paddyja Ashdowna.

Predsjedavajući Vijeća ministara BiH Adnan Terzić, ministar odbrane Nikola Radovanović, zamjenik ministra vanjskih poslova Lidija Topić, predsjednik Republike Srpske Dragan Čavić i ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske Darko Matijašević su također učestvovali i tom prilikom su informirali političke direktore o napretku koji je

postignut u ključnim reformama koje su od suštinske važnosti za integraciju u evropske i evroatlantske strukture.

Saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom u Hagu

Upravni odbor je pozdravio izručenje sedam haških optuženika od strane vlasti Republike Srpske, do kojeg je došlo nakon zadnjeg sastanka Vijeća za implementaciju mira, kao znak da Republika Srpska napušta praksu sistemske opstrukcije saradnje sa Tribunalom. Pohvalivši sve one koji su učestvovali u ovom procesu, Vijeće za implementaciju mira je podvuklo činjenicu da se ovaj nedavni napredak sada mora održati i nastaviti. Nema mjesta za bilo kakvo smanjenje napora vlasti u Republici Srpskoj i Upravni odbor će i dalje pažljivo pratiti ovo pitanje. Ono što je urađeno proteklih sedmica je samo početak procesa koji se mora završiti ako BiH želi odlučno krenuti putem ka evroatlanskim integracijama. Stoga Upravni odbor poziva organe vlasti, posebno organe vlasti u Republici Srpskoj, da energično nastave ovaj proces sve dok se Hagu ne izruče sve preostale optužene osobe, uključujući Ratka Mladića i Radovana Karadžića. Ovaj proces neće biti završen sve dok svi optuženi ne budu u pritvoru.

Upravni odbor je također konstatirao napredak koji je postigla Monitoring grupa Međunarodnog krivičnog tribunala, kojom su zajednički predsjedavali premijer Terzić i visoki predstavnik. Još uvijek se trebaju poduzeti ozbiljne mjere da bi se implementirala odluka o zamrzavanju imovine osoba optuženih za ratne zločine i njihovih pomagačkih mreža, koju je Evropska unija usvojila u oktobru 2004. godine a s kojom se Bosna i Hercegovina saglasila. Upravni odbor će ovo razmotriti kao i rad Monitoring grupe općenito na svom narednom sastanku u junu mjesecu.

Restrukturiranje policije

Upravni odbor ponovno je naglasio da tri principa, koja je definirao komesar Rehn u pismu od 21. februara, moraju biti ispoštovana kako bi reforma policije bila uspješna, te da bi BiH dobila efikasnu, jedinstvenu strukturu policije u skladu sa najboljom evropskom praksom. Ta tri principa su:

- Nema političkog uplitanja u operativni rad policije,
- Sve nadležnosti za zakone i pitanja budžeta koja se tiču policije moraju biti utvrđene na državnom nivou,
- Funkcionalna lokalna policijska područja moraju biti utvrđena na temelju tehničkih kriterija relevantnih za rad policije, gdje bi operativna komanda ostala na lokalnom nivou.

Upravni odbor pozvao je sve strane u BiH da postignu političku saglasnost o budućem ustroju policije, u skladu sa principima koje je utvrdila Evropska komisija. To se treba ostvariti u narednim sedmicama, prije sastanka Konsultativne radne grupe sa Evropskom komisijom krajem maja mjeseca i prije nego što Komisija uputi Vijeću ocjenu o mogućem otpočinjanju pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Upravni odbor je istaknuo da je cilj restrukturiranja policije da se građanima BiH omogući efikasna i djelotvorna policija, koja će se uspješno boriti protiv kriminala. Ne radi se o nekom skrivenom pokušaju da se ukinu entiteti. Postojanje entiteta garantovano je Dejtonskim sporazumom i apsolutno nije upitno.

Reforma odbrane

Odluka da se ubrza tempo reforme odbrane donesena je nakon brojnih poziva Međunarodnog krivičnog tribunala u Hagu, NATO-a, Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, te međunarodne zajednice u cjelini, da se uklone sistemske slabosti u sigurnosnim strukturama, te nakon što je postalo jasno da i dalje djelovanje entitetskih ministarstava odbrane slabi nastojanja BiH u pravcu uspostave efikasne komande i kontrole na državnom nivou, u skladu sa Ustavom BiH.

Premijer Terzić, ministar odbrane Radovanović i kopredsjedavajući Komisije za reformu odbrane Raffi Gregorian informirali su Upravni odbor o trenutnom statusu programa reformi. Upravi odbor je pozdravio nedavna imenovanja u oblasti odbane u BiH, čime je ispunjen ključni uslov za članstvo BiH u Partnerstvu za mir. Upravni odbor izrazio je punu podršku radu Komisije za reformu odbrane i pozvao predstavnike vlasti BiH na svim nivoima da održe postignuti tempo reforme, kako bi ciljevi koje je zacrtala Komisija za reformu odbrane bili ispunjeni prema predviđenom planu, do kraja 2005. godine, posebno rok za donošenje zakona – 1. juli 2005. godine.

Upravni odbor je pozdravio izjavu Predsjedništva BiH od 23. februara u kojoj je još jednom potvrđena namjera BiH da se pridruži NATO-u kako je to predviđeno članom 80. Zakona o odbrani BiH. Upravni odbor je izrazio svoju punu podršku nacrtu prijedloga Komisije za reformu odbrane o načinu prijenosa nadležnosti entitetskih Ministarstava odbrane na nivo BiH, kao i nacrtima prijedloga za profesionalizaciju oružanih snaga. Upravni odbor je pozvao Vladu

Republike Srpske, predvođenu SDS-om, da u potpunosti sudjeluje u ovom procesu, te je izrazio svoju zabrinutost zaključkom Narodne skupštine Republike Srpske od 18. marta kojim se dovodi u pitanje opredjeljenje Vlade Republike Srpske za reformu odbrane. U tom pogledu, Upravni odbor je pozdravio izjavu predsjednika Čavića kojom je pojasnio da organi vlasti Republike Srpske podržavaju članstvo BiH u NATO-u i da će u potpunosti učestvovati u radu Komisije za reformu odbrane.

Ekonomska pitanja

Prvi zamjenik visokog predstavnika Larry Butler je informirao Upravni odbor o ozbiljnom finansijskom izazovu s kojim će se BiH suočiti u toku sljedeće godine, zbog velikog deficita robne razmjene, preskupe strukture vlasti, visokih troškova novih institucija na državnom nivou i velikih neisplaćenih potraživanja po osnovu ratne štete koji još uvijek nisu u potpunosti riješeni.

Upravni odbor je izrazio svoju podršku radnoj grupi za fiskalnu održivost, koju su u februaru mjesecu uspostavila tri ministra financija kako bi utvrdila skupa dupliciranja u radu raznih slojeva vlasti, te sugerirala načine na koje se usluge mogu poboljšati uz istovremeno smanjenje sveukupnih troškova vlasti. Upravni odbor ovu radnu grupu vidi kao ključnu strukturu koja će okupiti domaće i međunarodne aktere na jednom mjestu koje će im omogućiti da analiziraju i riješe ovaj problem, te poziva sva relevantna međunarodna tijela, posebno međunarodne finansijske institucije, da sarađuju u okviru ovog tijela u cilju rješavanja ovog ozbiljnog problema.

Upravni odbor je pozdravio napredak postignut u oblasti ekonomskog restrukturiranja, konstatirajući da Uprava za indirektno oporezivanje sada u budžet institucija BiH uplaćuje prihod od gotovo 1 milion KM dnevno. Ova preliminarna cifra se kreće između pet i šest procenata više u odnosu na iznos za slične indirektno prihode prije godinu dana.

Državne institucije

Viši zamjenik visokog predstavnika Werner Wnendt je informirao Upravni odbor o napretku koji je postignut u pogledu Plana jačanja državne vlade, čiji je cilj izgradnja državnog institucionalnog kapaciteta neophodnog za odvijanje procesa stabilizacije i pridruživanja Evropske unije. Vijeće za implementaciju mira je pozdravilo napredak u vezi sa zakonskom regulativom o državnoj službi i kadrovskom popunom Vijeća ministara, ali je konstatiralo da bh. organi vlasti još uvijek trebaju dodatno povećati broj kvalificiranog osoblja u Vijeću ministara. Osim toga, osnivanje Komisije BiH za državnu imovinu kasni zbog toga što Republika Srpska nije imenovala sve svoje predstavnike u Komisiju. Upravni odbor je pozvao organe vlasti Republike Srpske da odmah isprave ovu situaciju.

Javno emitiranje

Upravni odbor je izrazio zabrinutost da je donošenje bh. zakona o sistemu javnog emitiranja dovedeno u pitanje, uglavnom zbog amandmana koje je predložio HDZ. Kašnjenje u donošenju ovog zakona, koji predstavlja jedan od 16 uslova iz Studije izvodljivosti, će imati negativan uticaj na šanse BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, kao i na planiranu pomoć Evropske komisije za javni rtv servis u BiH, te će ugroziti sadašnju reorganizaciju sistema. Upravni odbor je ponovio da Dayton jasno kaže da javni rtv sistem BiH ne može imati kanale na jednom jeziku, što bi samo cementiralo etničku podjelu i izložilo javno rtv emitiranje štetnom političkom uplitanju. Upravni odbor je pozvao strane u BiH da poštuju Dayton i uslove iz Studije izvodljivosti, te neodložno donesu zakon koji uvažava multikulturalni, profesionalni i politički neovisan karakter sistema javnog emitiranja.

Mostar

Upravni odbor je sa zadovoljstvom konstatirao napredak koji je postignut u implementaciji Statuta grada Mostara. U svjetlu događanja, Upravni odbor je pozdravio odluku visokog predstavnika da produži vremenski rok za rad Jedinice za implementaciju do kraja septembra mjeseca. Proces implementacije počinje da daje opipljive pozitivne rezultate građanima u vidu poboljšanog kvaliteta življenja i ekonomskog okruženja koje više obećava. Međutim, nedavni politički problemi su usporili usvajanje budžeta Grada za 2005. godinu što bi moglo ugroziti neke već ostvarene dobiti za građane. Shodno tome, Upravni odbor je pozvao sve aktere u Mostaru da riješe ovo pitanje i donesu budžet bez daljnjeg kašnjenja. Upravni odbor također smatra da je došlo vrijeme da se donese zakonska regulativa za premještanje pet ministarstava Federacije iz Sarajeva u Mostar.

Upravni odbor je izrazio svoju zahvalnost ambasadoru Wnendtu za njegov doprinos u BiH tokom skoro

dvogodišnjeg mandata kao višeg zamjenika visokog predstavnika, posebno u oblasti reforme javne uprave, obrazovanja, reforme rtv sistema, razvoja lokalne samouprave i civilnog društva, te ponovnog ujedinjenja grada Mostara.

Naredni sastanak političkih direktora Upravnog odbora će se održati 23./24. juna u Sarajevu.